

ПЛОВДИВСКИ УНИВЕРСИТЕТ
ФИЛИАЛ "ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ" – КЪРДЖАЛИ
6600 гр. Кърджали, бул. „Беломорски“ 26
Tel.: 0361/62352; e-mail: lk@uni-kardzhali.com

УТВЪРЖДАВАМ:

Декан на Филологически факултет:
(доц. дфн Константин Куцаров)

Ректор:
(проф. д-р Румен Младенов)

Директор на Филиал – Кърджали:
(доц. д-р Елисавета Семерджиева)

УЧЕБЕН ПЛАН

на специалност „Български език и гражданско образование“
редовно обучение
образователно-квалификационна степен „бакалавър“

Факултет	Филологически факултет
Професионално направление	1.3. Педагогика на обучението по ...
Специалност	Български език и гражданско образование
Образователно-квалификационна степен	бакалавър
Професионална квалификация	Учител по български език и литература и по гражданско образование и философия
Форма на обучение	Редовна
Продължителност на обучението	4 години (8 семестъра)
Утвърден с протокол на АС	№ 29/18.04.2022 г.
Приет с протокол на ФС	№233/24.01.2022 г.
Влиза в сила от:	учебната 2022/2023 г.

Анотация

Бакалавърската програма **"Български език и гражданско образование"** в Пловдивски университет „Паисий Хилендарски“ се основава на българските образователни традиции и реализира „основните принципи на университетската идея - успешна социализация на младите хора, критическо обновяване и предаване на научни, културни и исторически традиции и създаване на модели на публично гражданско поведение“ като ключов елемент от мисията на ПУ „Паисий Хилендарски“. В съответствие с тях, програмата е ориентирана към проблемите и потребностите на българското общество. Учебните дисциплини, включени в учебния план, са структурирани така, че да осигурят необходимите компетенции и умения на студентите, като съчетават класическото академическо обучение с използване на съвременни методи и технологии.

Обучението в специалността се извършва в **два основни модула: „Български език и литература“ и „Гражданско образование“.**

В пределите на българистичния модул се изучават история и съвременно състояние на българския език, история на българската литература, граматика, езикова култура, чужди класически езици и произведения от европейската литературна класика. Повечето дисциплини от този модул структурно съответстват на учебния план на специалността „Българска филология“, но съдържанието им е прагматично съобразено с преподаването на роден език и литература в основното и в средното училище.

Обучението по другия модул осигурява на студентите компетентности по фундаменталните философски и социологически проблеми, които в хода на образователния цикъл се доразвиват посредством рефлексия върху практически опит в областта на гражданското образование.

И в двата модула се изучават методически и педагогически дисциплини, които дават възможност на студентите да получат необходимата педагогическа квалификация.

Специфични изисквания за прием

Програмата поставя като условие успешно издържани държавни зрелостни изпити, кандидатстудентски изпит, оценка от международен изпит по чужд език или оценка от състезание по една от посочените по-долу дисциплини. Балообразуването се извършва по формулата **6 x И1**, като **И1** може да бъде един от изброените варианти:

- **Кандидатстудентски изпит (КСИ):** Български език или История на България, или География на България, или Английски език, или Немски език, или Френски език, или Испански език, или Математика, или Психология.
- **Държавен зрелостен изпит (ДЗИ):** Български език и литература или предметен цикъл „Философия“, или География и икономика, или История и цивилизация, или Английски език, или Немски език, или Френски език, или Испански език, или Италиански език, или Руски език, или Математика.
- **Олимпиади, организирани от МОН, или национални и регионални състезания, признавани от Филологическия факултет (ОС):** Български език и литература или Философия, или История и цивилизация, или Национален кръг на ученическата олимпиада по философия и гражданско образование.
- **Международни изпити по чужд език, които се признават в университета за КСИ по приравнителна скала за съответния език, обявена в кандидатстудентския справочник (МИ):** Английски език или Немски език, или Френски език, или Испански език, или Италиански език, или Руски език.

Ред за признаване на предходно обучение

Стандартен административен ред, регламентиран в Правилника за учебната дейност на Пловдивския университет.

Квалификационни изисквания и правила за квалификация

За придобиване на квалификацията са необходими 250 кредита, от тях 211 кредита от задължителни дисциплини, 25 кредита от избираеми дисциплини, 4 кредита от факултативни дисциплини и 10 кредита за държавни изпити.

Профил на специалността

Бакалавърската програма по български език и гражданско образование подготвя квалифицирани специалисти в областта на образованието и културата.

Съдържа два базови модула – модул А по български език и литература и модул Б по гражданско образование. В рамките на двата модула се придобиват фундаментални познания: по общо езикознание и по езиковедските дисциплини, свързани с българския език (фонетика, морфология, синтаксис, лексикология, стилистика); по литературознание и история на българската и европейската литература; по базисни философски и социологически дисциплини, свързани с критическо обновяване и предаване на научни, културни и исторически традиции и създаване на модели на публично гражданско поведение; на актуални изследвания в областта на хуманитарните и социалните науки. Обучението включва също така усвояването на педагогически и методически дисциплини (задължителни и практически), които дават възможност на студентите да придобият необходимите знания и умения за квалификация „учител по български език и литература и по философия и гражданско образование“.

Основни резултати от обучението

Студентите получават задълбочени знания по български език и литература. Боравят успешно с понятия от езикознанието и литературната теория. Развиват критическо мислене и умения за анализ и интерпретация на различни литературни и научни текстове. Могат да адаптират познанията си и да ги предадат в достъпна форма с цел обучение на ученици от общообразователните училища.

Придобиват квалификация за провеждане на самостоятелни базисни проучвания на отделни филологически аспекти.

Демонстрират умения да пишат научен текст (научна статия, курсова или дипломна работа).

Придобиват умения за самостоятелно и критическо мислене в областта на българския език и литература.

Нивото на знанията и компетенциите им позволява да продължат обучението си в магистърски и докторантски програми в България и чужбина.

Могат да прилагат успешно придобитите знания и умения и притежават компетенции аргументирано да разрешават проблеми в изучаваната област.

Подготвени са да комуникират със специалисти и неспециалисти във връзка с обмен на информация, идеи, проблеми и решения.

Притежават и демонстрират базисни теоретични знания по увод във философската и социологическата проблематика.

Ориентират се в базисните социологически дисциплини, отнасящи се до гражданското общество и в тези, свързани с философията и науките за човека.

Овладели са техниките и конкретните приложения на методологическите дисциплини, които дават шанс за търсене на емпирични данни и правене на теоретични обобщения, прагматически релевантни за динамичната структура на трудовия пазар.

Умеят да правят социална диагностика и да прилагат набор от методи за реконструиране, протоколиране и обработване на емпиричните данни.

Могат да се реализират успешно на пазара на труда.

Професионален профил на завършилите

Студентите, които се дипломират успешно, могат да се реализират като:

- учители по български език и литература, по философия и по гражданско образование в основните и средните училища; специалисти в професионална среда, която изисква по-високи от средните критерии за филологическа подготвеност по български език и литература;

- специалисти филолози; кореспонденти; говорители, литературни сътрудници, коректори, редактори и експерти в печатни и електронни медии, в издателства и в сферата на книгопечатането;

- експерти в сферата на просветата, в организации от гражданския/неправителствен сектор в областта на социалната и културната политика, политическо представителство и участие, неформалното и гражданско образование;

- експерти, които изследват и оценяват социалните ефекти, възможностите и рисковете на политики, проекти и решения в областта на социалните, политически и културните дейности;

- консултанти по кариерно развитие, реклама и маркетинг, връзки с обществеността, в социална работа и консултиране, социалните грижи и социални дейности, икономиката и политическата област, в местното самоуправление и други звена.

Възможности за продължаване на обучението

В магистърски и докторски програми към професионално направление 2.1. Филология; 2.3. Философия, 3.1. Социология, антропология и науки за културата и 1.3. Педагогика на обучението по ..., в магистърски и докторски програми в европейски и други чуждестранни университети, в различни форми на продължаващо обучение през целия живот.

Диаграма на структурата на учебните дисциплини с кредити

Легенда:

Аудиторни часове в семестъра: **АО** – общ брой, от тях **Л** – за лекции; **С** – за семинарни (упражнения); **Лб/П** – за лабораторни упражнения/практикуми; **Х** – за хоспитиране.

Извънаудиторни часове в семестъра: **ИО** – общ брой, от тях: **Сп** – за самостоятелна работа/подготовка и др.

К – ECTS кредити; **Фо** – форма на оценяване (**И** – изпит; **ТО** – текуща оценка; **П** – продължава следващ семестър).

№	ЕС TS код	Учебна дисциплина	Аудиторни					Извън- аудиторн и			Общо О	К	Фо
			АО	Л	С	Лб	Х	ИО	Сп	--			
1-ви семестър													
1		Увод в общото езикознание	60	45	15	0	0	60	60		120	4	И
2		Увод в литературната теория	60	45	15	0	0	60	60		120	4	И
3		Българска литература (Старобългарска литература)	45	45	0	0	0	75	75		120	4	И
4		Историческа лингвистика (Старобългарски език)	30	15	15	0	0	90	90		120	4	П
5		Български фолклор	30	30	0	0	0	60	60		90	3	И
6		Избираема дисциплина 1 (блок Б)	30	0	0	30	0	30	30		60	2	ТО
7		Увод във философията	45	30	15	0	0	45	45		90	3	И
8		Увод в социологията	45	30	15	0	0	45	45		90	3	И
9		Философска антропология 1 част	45	30	15	0	0	45	45		90	3	И
Общо за 1-ви семестър			390	270	90	30	0	510	510	0	900	30	
2-ри семестър													
1		Съвременен български език (фонетика)	45	30	15	0	0	75	75		120	4	И
2		Историческа лингвистика (Старобългарски език)	30	15	15	0	0	90	90		120	4	И
3		Българска литература (Възрожденска литература)	30	30	0	0	0	90	90		120	4	П
4		Избираема дисциплина 2 (блок В)	30	30	0	0	0	60	60		90	3	И
5		Избираема дисциплина 3 (блок Б)	30	30	0	0	0	60	60		90	3	И
6		Философска антропология 2 част	45	30	15	0	0	75	75		120	4	И
7		Социология на образователните институции	45	30	15	0	0	75	75		120	4	И
8		Факултативна дисциплина 1 (части на речта) - бълг. език	15	15	0	0	0	45	45		60	2	ТО
9		Спорт	30	0	0	30	0	30	30		60	2	П
Общо за 2-ри семестър			300	210	60	30	0	600	600	0	900	30	
Общо за I-ва година			690	480	150	60	0	1110	1110	0	1800	60	

№	ЕС TS код	Учебна дисциплина	Аудиторни					Извън-аудиторни			Общо	К	Фo
			АО	Л	С	Л6	Х	ИО	Сп	--			
3-ти семестър													
1		Съвременен български език (Лексикология)	45	30	15	0	0	105	105		150	5	И
2		Българска литература (Възрожденска литература)	45	30	15	0	0	105	105		150	5	И
3		Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда	30	0	30	0	0	30	30		60	2	ТО
4		Педагогика	60	45	15	0	0	60	60		120	4	И
5		Логика	45	30	15	0	0	75	75		120	4	И
6		Етика	45	30	15	0	0	75	75		120	4	И
7		Философия на Новото време	45	30	15	0	0	75	75		120	4	И
8		Спорт	30	0	0	30	0	30	30		60	2	ТО
Общо за 3-ти семестър			345	195	120	30	0	555	555	0	900	30	
4-ти семестър													
1		Съвременен български език (Морфология)	45	30	15	0	0	105	105		150	5	П
2		Антична и западноевропейска литература	45	30	15	0	0	75	75		120	4	П
3		Българска литература (Следосвобожденска литература)	30	30	0	0	0	60	60		90	3	П
4		Класическа и неklasическа рационалност	45	30	15	0	0	75	75		120	4	И
5		Епистемология	45	30	15	0	0	75	75		120	4	И
6		Социология на неравенството и социалните стратификации	45	30	15	0	0	75	75		120	4	И
7		Избираема дисциплина 4 (блок В)	30	15	15	0	0	30	30		60	2	И
8		Психология	60	60	0	0	0	60	60		120	4	И
Общо за 4-ти семестър			345	255	90	0	0	555	555	0	900	30	
Общо за II-ра година			690	450	210	30	0	1110	1110	0	1800	60	

№	ECTS код	Учебна дисциплина	Аудиторни					Извън-аудиторни			Общо	К	Фo
			АО	Л	С	Лб	Х	ИО	Сп	---			
5-ти семестър													
1		Съвременен български език (Морфология)	45	30	15	0	0	75	75		120	4	И
2		Българска литература (Следосвобожденска литература)	60	30	30	0	0	90	90		150	5	И
3		Антична и западноевропейска литература	60	30	30	0	0	90	90		150	5	И
4		Приобщаващо образование	30	30	0	0	0	30	30		60	2	ТО
5		Естетика	45	30	15	0	0	105	105		150	5	И
6		Демография	45	30	15	0	0	75	75		120	4	И
7		Методика на обучението по философия и гражданско образование	60	30	30	0	0	60	60		120	4	И
8		Хоспитиране (философия и гражданско образование)	15	0	0	0	15	15	15		30	1	ТО
Общо за 5-ти семестър			360	210	135	0	15	540	540	0	900	30	
6-ти семестър													
1		Съвременен български език (Синтаксис)	30	30	0	0	0	60	60		90	3	П
2		Историческа лингвистика (История на българския език)	60	45	15	0	0	60	60		120	4	И
3		Българска литература (след Първата световна война)	45	45	0	0	0	45	45		90	3	П
4		Руска литература	30	30	0	0	0	60	60		90	3	И
5		Философия на XIX век	45	30	15	0	0	75	75		120	4	И
6		Хоспитиране (български език и литература)	15	0	0	0	15	15	15		30	1	ТО
7		Съвременните рискови общества (социологически анализ)	45	30	15	0	0	75	75		120	4	И
8		Социология на публичността	45	30	15	0	0	45	45		90	3	И
9		Избираема дисциплина 5 (блок А)	30	30	0	0	0	30	30		60	2	И
10		Избираема дисциплина 6 (блок А)	30	15	15	0	0	30	30		60	2	И
11		Компетентностен подход и иновации в образованието	45	30	15	0	0	45	45		90	3	И
Общо за 6-ти семестър			420	315	90	0	15	540	540	0	960	32	
Общо за III-та година			780	525	235	0	30	1080	1080	0	1860	62	

Писмен държавен изпит по български език и литература						90	90		90	3	
Писмен държавен изпит по философия и гражданско образование или защита на дипломна работа по философия и гражданско образование						90	90		90	3	
Интегриран практико-приложен държавен изпит по български език и литература						60	60		60	2	
Интегриран практико-приложен държавен изпит по философия и гражданско образование						60	60		60	2	
Общ брой кредити:	252										

Избираеми дисциплини според Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“ (Блок А и Блок Б)													
Блок А (Първа група) – ИД 5 и ИД 6													
1.		ИД 5 Педагогическо взаимодействие в мултикултурна среда	30	30				30	30		60	2	И
2.		ИД 6 Разработване на уроци за обучение в електронна среда	30	15	15			30	30		60	2	И
3.		ИД 5 Комуникативни умения в образователна среда	30	30				30	30		60	2	И
4.		ИД 6 Дигитална компетентност и дигитална креативност	30	15	15			30	30		60	2	И
5.		ИД 5 Конструктивистки подход в обучението по български език и литература	30	30				30	30		60	2	И
6.		ИД 5 Обучението по български език и литература в контекста на съвременните учебни програми и стандарти	30	30				30	30		60	2	И
7.		ИД 6 Развиване на ключови и преносими компетентности в преподаването на философия и гражданско образование	30	15	15			30	30		60	2	И
Блок Б (Втора група) – ИД 1 и ИД 3													
1.		ИД 1 Езикова култура	30			30		30	30		60	2	ТО
2.		ИД 1 Практикум по правопис и пунктуация на съвременния български език	30			30		30	30		60	2	ТО
3.		ИД 3 Детска литература	30	30				30	30		60	2	И
4.		ИД 3 Щрихи към историята на западноевропейската приказка	30	30				30	30		60	2	И
Избираеми дисциплини (Обща избираема част)													
Блок В – ИД 2, ИД 4, ИД 7, ИД 8 и ИД 9													
		ИД 2 Старогръцки език	30	30				60	60		90	3	И
		ИД 2 Латински език	30	30				60	60		90	3	И
		ИД 4 Методология на проекти	30	15	15			30	30		60	2	И
		ИД 7 Социология на социалната политика	45	30	15			75	75		120	4	И
		ИД 8 Игра и философия	45	30	15			75	75		120	4	И
		ИД 9 Култура на мисленето - критическо мислене и аналитични	45	30	15			75	75		120	4	И

